

СТАНОВИЩЕ

относно Проектозакона за изменение и допълнение на Закона за лична помощ, представен от Министерството на труда и социалната политика

Предлаганите изменения и допълнения в Закона за лична помощ отново не постигат основната цел на механизма за лична помощ, който е **качествено различен политически инструмент от социалното подпомагане или социалните услуги, такива каквито ги познаваме достатъчно добре в България.**

Личната помощ представлява **директно и целево финансиране на хората с увреждания** за заплащане труда на асистентите, от каквито се нуждае човекът с телесна, психологическа или интелектуална зависимост поради наличие на увреждане. Тя следва да гарантира на човека с увреждане контрол както върху кой и как да го обслужва, така и върху средствата, с които разполага за наемане на асистенти. Голямата цел на личната помощ е да подобри качествено възможностите на хората с увреждания за независим живот на битово, гражданско и лично равнище, в това число независимост и от близките, които при липса на лична помощ трябва да полагат грижи за човек с увреждания. Хората с увреждания трябва да имат право да наемат и управляват своите асистенти и **да избират модела на заетост**, който е най-подходящ за нуждите им. Средствата, отпуснати за ЛП, трябва да покриват заплатите на личните асистенти, други техни разходи, произтичащи от трудово-правните им отношения, като например - осигурителни вноски за сметка на работодателя, както и разходи, свързани с предоставянето на самата услуга, като административни разходи и колегиална подкрепа за ползвателя на лична помощ (<http://www.enil.eu/wp-content/uploads/2012/05/Definitions-Bulgarian-1.docx>).

„Проектът „Включеност и увреждания“ се изпълнява с финансова подкрепа в размер на 134 000 евро, предоставена от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проект „Включеност и увреждания“ е “да генерира методика за наблюдение на политиките по уврежданията, която да дава – по обективен и научно обоснован начин – доказателства за целесъобразността на определени политики”¹.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Център за независим живот и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.

Законът за личната помощ не съдържа нормативно решение и не откроява същностното различие между асистентска услуга и лична помощ. Комитетът на ООН по правата на хората с увреждания изготви Общ коментар № 5 по член 19 от Конвенцията за правата на хората с увреждания от 31 август 2017 г., който съдържа ясни указания по същността на личната помощ като инструмент за независим живот на хората с увреждания (https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD/C/GC/5&Lang=en).

Промени в действащия ЗЛП са наложителни, но в свършено различна посока и с различна философия, за каквито видимо няма политическа воля, компетентност и институционален капацитет. Предлагаме една единствена промяна в сегашния ЗЛП, а именно в наименованието му – **Закон за роднинска грижа, полагана за човек с увреждане**. Така ще се избегне противоречието между съдържание и наименование на закона, между претенцията на законодателя и реалното действие на закона.

„Проектът “Включеност и увреждания” се изпълнява с финансова подкрепа в размер на 134 000 евро, предоставена от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проект “Включеност и увреждания” е “да генерира методика за наблюдение на политиките по уврежданията, която да дава – по обективен и научно обоснован начин – доказателства за целесъобразността на определени политики”⁵⁶.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Център за независим живот и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.